

Xarxa Natura 2000

ESTAT DE LA QÜESTIÓ

Fa anys que li donem voltes. Fa anys que en parlem al respecte, des que l'any 2004 es va tenir coneixement del projecte de la seva implementació. **La Xarxa Natura 2000 ara ja és una realitat, imposada al territori, que genera restriccions i limitacions en les nostres terres.** No obstant, des de l'Administració sempre s'ha defensat el contrari. Els organismes públics sempre han valorat que la delimitació d'un espai de Xarxa Natura 2000 no implica cap mena de restricció a la propietat o a la llibertat d'empresa o a l'exercici lliure de les activitats agràries. **Però, amb els anys, s'ha demostrat tot el contrari, aquesta xarxa ecològica té unes connotacions molt significatives i comporta una sèrie de conseqüències molt greus al patrimoni agrari.**

Amb aquestes breus ratlles l'INSTITUT AGRÍCOLA volem fer veure a tothom quina és la situació real i fatídica de tot plegat.

PRIMER: Un espai afectat per la "Xarxa Natura 2000" implica mantenir en un estat de conservació favorable els hàbitats i les espècies d'interès comunitari.

La inclusió d'un territori en la "Xarxa Natura 2000" comporta el deure, per part dels propietaris, d'acatar les obligacions derivades de les respectives Directives comunitàries. Per la seva part, les administracions públiques han de vetllar i fiscalitzar el seu compliment.

Així mateix ho manifesta l'article 45 de la Llei número 42/2007 del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat, permetent només la realització de projectes o actuacions en aquests espais si estan plenament justificats i seguint un procediment força estricte. **La delimitació d'un espai com a Xarxa Natura 2000 deriva en la conservació exagerada de les nostres terres,** condicionant les activitats agràries i ramaderes, protegint i mantenint els espais pel benefici dels hàbitats i de les espècies que hi viuen.

Evidentment l'INSTITUT AGRÍCOLA no està conforme amb aquesta prioritització, i segueix lluitant perquè canviï. **Actualment segueix al Tribunal Suprem la tramitació del Recurs Contenciós Administratiu interposat contra l'establiment de la Xarxa Natura 2000 a Catalunya.**

SEGON: Regulació dels usos per a la protecció del medi natural i del paisatge.

Els espais Xarxa Natura 2000, apart de la pròpia delimitació en un plànol, requereixen d'uns plans especials o normes d'ordenació que delimiten les actuacions permeses als propietaris. En aquells queden definides els tipus d'activitats permeses en els nous espais protegits, determinant les afectacions i limitacions en les explotacions agràries i concretant els usos i les activitats que es podran dur a terme. Així, les normes dels espais distingeixen entre usos admesos i usos incompatibles.

En general, es consideren incompatibles les activitats industrials, les extractives, l'abocament o eliminació de residus, determinades activitats esportives, l'acampada, els complexos hotelers i recreatius així com l'establiment d'àrees de caça. Alhora, també cal tenir en compte l'articulat establert específicament per a algunes activitats, com sol ser el cas dels usos forestals, cinegètics, recreatius i esportius, que poden quedar-ne molt restringits.

Actualment hi ha molt pocs espais que tinguin aquests plans. Però per això és molt important que estem amatents a les seves elaboracions, participant-hi i al·legant-hi, per tal de poder rebatre qualsevol ingerència en el lliure exercici de l'activitat agrària.

TERCER: **Conversió dels espais catalogats com a Llocs d'Importància Comunitària en Zones d'Espacial Conservació.**

Els espais protegits de Xarxa Natura 2000 van ser designats en primer terme com a Llocs d'Importància Comunitària (LIC). Una vegada els LIC's han sigut aprovats oficialment per la Comissió Europea i publicats al Diari Oficial de la Unió Europea, han de transcorrer sis anys per a què puguin ser designats com a Zones d'Espacial Conservació (ZEC).

La declaració d'aquests espais -al nostre Estat- és competència de les comunitats autònomes i ho han de fer amb l'aprovació del corresponent pla o instrument de gestió. La diferència essencial amb els Llocs d'Importància Comunitària és que **en les Zones d'Espacial Conservació regeix l'obligació que es desenvolupin mesures de conservació específiques i concretes per territori delimitat.** A partir d'aquesta designació, el grau de protecció és màxim.

De moment ja s'ha aprovat, per Acord de Govern de Catalunya de 2 de desembre de 2013, la declaració dels set espais de Xarxa Natura 2000 inclosos dins la Plana de Lleida - veieu quadre adjunt. Per tant, és evident que s'ha posat en marxa aquest procediment que farà que les limitacions i restriccions a les activitats agràries siguin molt més efectives. Evidentment, des de l'INSTITUT AGRÍCOLA, ens hi oposarem frontalment, com hem fet sempre.

Nom de l'espai	Comarca
Secans de la Noguera	Noguera
Bellmunt-Almenara	Noguera; Urgell
Plans de la Unilla	Segrià
Plans de Sió	Urgell; Pla d'Urgell; Segarra; Noguera
Secans de Belianes-Preixana	Garrigues; Urgell; Pla d'Urgell
Secans del Segrià i Utxesa	Segrià
Secans Mas de Melons-Alfés	Segrià; Garrigues

QUART: **Manca de mecanismes financers per a compensar limitacions i perjudicis.**

Malgrat els rumors constants de l'aportació de diners i ajudes provinents dels fons europeus, la realitat és que **no hi ha cap fons específic destinat al finançament de Xarxa Natura 2000.**

El seu finançament hauria de procedir de la varietat de fons existents que financen cadascuna de les polítiques agràries i/o ambientals. Segons les directrius del seu reglament, el fons FEADER és el més adequat per finançar la majoria de les actuacions que es realitzen en aquests espais naturals protegits. No obstant, les retallades han afectat les partides d'aquest fons pel 2007-2013 i en conseqüència, pel finançament de Xarxa Natura 2000, ja que les subvencions han anat destinades a les actuacions habituals de desenvolupament rural i no per a la Xarxa Natura 2000.

Si més no, el finançament dels espais de la Xarxa Natura 2000 correspon majoritàriament als Estats membres. De fet, el Tractat de Funcionament de la Unió Europea, estableix clarament en el seu article 192.4, que **seran els Estats els qui han de finançar la seva política mediambiental.**

Pel que respecte al nostre cas, assenyalar que al llarg de tot el procediment d'establiment de la "Xarxa Natura 2000" a Catalunya, **tampoc s'ha acreditat l'existència d'un estudi de viabilitat econòmica i social**, tant a nivell genèric com per a cadascun dels espais designats. Ni tant sols per compatibilitzar els hàbitats a protegir i els usos i activitats agràries. **El que demostra la manca de credibilitat i sosteniment que té aquesta protecció**, que només delimita espais, però no preveu ni reconeix ni vol indemnitzar les greus afectacions econòmiques que implica.

CINQUÈ. **Desenes de projectes i infraestructures han sigut anul·lats.**

Amb l'establiment de la "Xarxa Natura 2000" una de les conseqüències pràctiques ha estat que els Tribunals de Justícia de tota Espanya han aturat i paralitzat nombrosos projectes i infraestructures, per la possible afectació en els espais naturals protegits o pels dubtes que genera la seva avaluació d'impacte ambiental i evitar danys irreversibles.

Projectes d'obres o d'actuacions, públics i privats, que es volien dur a terme en terrenys dins de Xarxa Natura 2000. **Exemples d'això us els mostrem en un altre article d'aquesta revista (pag. 20 i 21), i que esperem que facin obrir els ulls a tothom dels desastres econòmics que s'albiren.** Per part de l'INSTITUT AGRÍCOLA farem tot el que estigui al nostre abast per minimitzar-los.